Cofrestru am Hunanasesiad a chyfraniadau Yswiriant Gwladol os ydych yn unig fasnachwr hunangyflogedig

Cyllid & Tollau EM

Mae angen i bawb sy'n dechrau hunangyflogaeth hysbysu Cyllid a Thollau EM (CThEM). Dylech ein hysbysu cyn gynted ag yr ydych yn dechrau gweithio i chi eich hun (ni allwch gofrestru ymlaen llaw). Os ydych yn gohirio cofrestru, efallai bydd rhaid i chi dalu cosb. Bydd rhaid i chi hefyd dalu cosbau pellach os daw taliadau yn ddyledus ac nad ydych yn talu ar amser ac yn llawn. Cwblhewch y ffurflen hon gan gymryd gofal i ateb pob cwestiwn sy'n berthnasol i chi.

*yn dynodi maes sydd ei angen

At ddefnydd swyddogol yn unig

Y System wedi'i Gweithredu

NPS ☐ TBS ☐ SA ☐ PAYE ☐

Amdanoch Chi

1 Teitl – Nodwch eich teitl neu dewiswch ef o'r rhestr

2 Enw(au) cyntaf *

3 Cyfenw neu enw teuluol *

4 Cyfenw blaenorol *os ydych erioed wedi cael eich adnabod gan gyfenw neu enw teuluol arall nodwch ef yma*

5 Dyddiad y newidiodd eich cyfenw *DD MM BBBB*

6 Rheswm y newidwyd eich enw
Nodwch reswm neu dewiswch un o'r rhestr.

7 Eich dyddiad geni *DD MM BBBB*

8 Cyfeiriad eich cartref presennol *

Cod Post

9 Eich rhif ffôn yn ystod y dydd
Gallwch roi rhif ffôn symudol i ni os hoffech.

10 Cyfeiriad eich cartref blaenorol

Cod Post

11 A ydych yn breswylydd y DU?

Ydw ☐

Nac ydw ☐

Am ragor o wybodaeth ar breswylio ewch i **www.hmrc.gov/residence**

Eich cyfeirnodau

12 Eich rhif Yswiriant Gwladol (YG) *

*Mae rhaid i chi fod â rhif Yswiriant Gwladol cyn y gallwch gofrestru ar gyfer Hunanasesiad neu hunangyflogaeth. I wneud cais am rif Yswiriant Gwladol cysylltwch â'r Canolfan Byd Gwaith ar **0845 604 4248** i drefnu cyfweliad Tystiolaeth o Hunaniaeth.*

13 Os ydych wedi cofrestru ar gyfer Hunanasesiad yn flaenorol, nodwch eich Cyfeirnod Unigryw y Trethdalwr (UTR).

Dyma'r cyfeirnod deg digid yn y cornel uchaf ar y chwith ar dudalen 1 eich ffurflen dreth.

Ynglŷn â'ch busnes

14 Pryd y gwnaethoch ddechrau gweithio i chi eich hun?
DD MM BBBB *

15 Beth yw enw eich busnes?
Os nad oes gan eich busnes enw gallwch adael y blwch hwn yn wag.

16 Pa fath o waith hunangyflogedig yr ydych yn ei wneud? *

Os ydych yn gweithio fel is-gontractwr yn y diwydiant adeiladu mae angen i chi gofrestru gyda Chynllun y Diwydiant Adeiladu (CIS) CThEM. Am ragor o wybodaeth ewch i **www.hmrc.gov.uk/cis** neu ffoniwch **0845 366 7899**. Mae dal angen i chi lenwi gweddill y ffurflen hon i gofrestru yn hunangyflogedig.

17 Ticiwch y blwch hwn os ydych yn Bysgotwr Cyfran. Fel arall gadewch yn wag.

18 Ticiwch y blwch hwn os ydych ar gynllun y Fargen Newydd 25+. Fel arall gadewch yn wag.

19 Cyfeiriad y busnes
Os yw cyfeiriad y busnes yr un fath â chyfeiriad eich cartref gadewch y blwch yn wag.

Cod Post

20 Eich rhif ffôn busnes os yn wahanol i'ch rhif ffôn yn ystod y dydd

21 Os ydych, neu byddwch, yn gwneud eich holl waith ar gyfer un person neu gwmni, rhowch yr enw a chyfeiriad

Enw llawn
Cyfeiriad
Cod Post

Os ydych yn mynd i wneud y gwaith i gyd i un person neu gwmni, gallech fod yn gyflogai. Am ragor o wybodaeth gallwch:

- wirio eich statws cyflogaeth yn **www.hmrc.gov.uk/calcs/esi.htm** neu
- fynd i unrhyw swyddfa Cyllid a Thollau EM.

Datganiad

Rwy'n datgan:

- bod yr wybodaeth a roddwyd gennyf ar y ffurflen hon yn gywir ac yn gyflawn hyd eithaf fy ngwybodaeth a'm cred
- y byddaf yn dweud wrth CThEM ar unwaith petai fy amgylchiadau Hunanasesiad neu hunangyflogaeth yn newid mewn ffordd sy'n effeithio ar yr atebion a roddwyd gennyf ar y ffurflen hon.

Llofnodwyd

Dyddiad *DD MM BBBB*

Beth i'w wneud nesaf

Anfonwch y ffurflen wedi'i chwblhau i:

Cyllid a Thollau EM
Canolfan Gyswllt Gymraeg
Tŷ Moelwyn
Tros y Bont
Porthmadog
Gwynedd
LL49 9AB

Sut i dalu eich cyfraniadau Yswiriant Gwladol (CYG) Dosbarth 2

Gallwch dalu eich CYG Dosbarth 2 drwy Ddebyd Uniongyrchol naill ai'n fisol neu bob chwe mis. Bydd talu yn y modd hwn yn rhoi tawelwch meddwl i chi bod eich hawliau pensiwn a budd-daliadau yn y dyfodol wedi eu diogelu.

Am ragor o wybodaeth ynglŷn â sefydlu eich Debyd Uniongyrchol drwy ddefnyddio ffurflen CA5601, neu am dalu drwy ddull arall, ewch i **www.hmrc.gov.uk/payinghmrc** a dewsiwch 'Self-employed Class 2 National Insurance'.

Os na allwch dalu drwy Ddebyd Uniongyrchol byddwn yn trefnu anfon cais am daliad atoch bob chwe mis ym mis Hydref a mis Ebrill.

Os yw eich enillion yn is na rhai terfynau efallai hoffech wneud cais am Eithriad Enillion Bach (SEE). I wneud cais, cwblhewch ffurflen CF10 yn **www.hmrc.gov.uk/forms/cf10-cymraeg.pdf**

Cyflogi rhywun arall

Os ydych yn ystyried cyflogi rhywun, neu eisoes yn cyflogi rhywun arall, ewch i **www.hmrc.gov.uk/paye** am ragor o wybodaeth.

TAW

Am ragor o wybodaeth ar TAW ewch i **www.hmrc.gov.uk/vat**

Os hoffech ffurflen VAT1W *Cais am gofrestru* ticiwch y blwch, neu gallwch fynd i **www.hmrc.gov.uk/cymraeg,** dewiswch *Ffurflenni Cymraeg* a chwiliwch am VAT1W. ☐

Dechrau mewn busnes

Os ydych yn dechrau mewn busnes ac angen mwy o wybodaeth ewch i **www.businesslink.gov.uk/taxhelp**

Gweithdai ar gyfer y rhai sy'n newydd i hunangyflogaeth

Os ydych yn ystyried gweithio i chi'ch hun neu os ydych newydd ddechrau, gallwch drefnu i fynd i weithdy yn rhad ac am ddim. Gallant roi cyngor ymarferol i chi ar faterion treth a fydd yn effeithio arnoch fel:

- cadw cofnodion
- llenwi a chyflwyno eich ffurfen dreth a
- beth i'w wneud os ydych yn cyflogi rhywun.

I ganfod gweithdy yn eich ardal ewch i **www.hmrc.gov.uk/bst** neu ffoniwch **0845 603 2691.**